

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende steun aan niet-productieve investeringen voor milieu- en klimaatdoelen

Samenvatting

Met ingang van 1 januari 2023 is het nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) van toepassing.

Artikel 73 en 74 van de GLB verordening (EU) 2021/2115 bepalen dat lidstaten steun kunnen verstrekken voor investeringen.

Dit besluit voorziet in de toekenning van steun voor:

- Niet-productieve investeringen voor milieu- en klimaatdoelen

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Beleidsveld: landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2022/427 van 25 november 2022.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met ingang van 1 januari 2023 is het nieuw Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) van toepassing.

Het nieuwe Europese rechtskader bestaat uit de volgende basisverordeningen en de gedelegeerde en uitvoeringsverordeningen ervan:

- verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013, hierna verordening (EU) 2021/2115 te noemen;
- verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1306/2013.

Het Vlaams Strategisch Plan voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2023-2027, dat in de Vlaamse invulling ervan voorziet, werd in maart 2022 ingediend bij de Europese Commissie en door de Europese Commissie op 5 december 2022 goedgekeurd.

Artikel 73 en 74 van de GLB verordening (EU) 2021/2115 bepalen dat lidstaten steun kunnen verstrekken voor investeringen.

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit bevat het rechtskader voor de subsidiëring van niet-productieve investeringen voor milieu-en klimaatdoelen.

Voor deze steunmaatregel kan een beroep gedaan worden op Europese cofinanciering. Het Vlaamse luik wordt gefinancierd vanuit het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF).

Steun voor niet-productieve investeringen voor milieu-en klimaatdoelen

In artikelen 73 en 74 van de GLB verordening (EU) 2021/2115 wordt de mogelijkheid voorzien om steun te verstrekken voor roerende en/of onroerende investeringen die worden beschouwd als niet-productieve investeringen. Deze investeringen moeten verband houden met de verwezenlijking van milieu-en klimaatdoelen.

De steun voor niet-productieve investeringen hebben tot doel om de ecologische, landschappelijke, milieukundige en cultuurhistorische waarde van het landbouwgebied te verhogen en om de weerbaarheid van de landbouwproductie tegen klimatologische extremen te verhogen.

Steun voor niet-productieve investeringen voor milieu-en klimaatdoelen draagt direct bij aan de volgende specifieke GLB doelstellingen:

- bijdragen tot matiging van en aanpassing aan klimaatverandering, onder meer door de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen en meer koolstof vast te leggen, en duurzame energie te bevorderen;
- bevorderen van de duurzame ontwikkeling en het efficiënte beheer van natuurlijke hulpbronnen zoals water, bodem en lucht, onder meer door de afhankelijkheid van chemische middelen te verkleinen;
- bijdragen tot het tot staan brengen en ombuigen van biodiversiteitsverlies, tot versterking van ecosystemendiensten en tot de instandhouding van habitats en landschappen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1 bevat een aantal definities.

Artikel 2 vermeldt de Europese regelgeving die wordt uitgevoerd.

Artikel 3 bepaalt dat het Departement Landbouw en Visserij, hierna de bevoegde entiteit te noemen, steun kan verlenen voor niet-productieve investeringen voor milieu-en klimaatdoelen. De steun wordt verleend onder de vorm van een investeringspremie.

Artikel 4 bepaalt dat de volgende begunstigden in aanmerking komen voor steun voor niet-productieve investeringen:

- actieve landbouwers. In geval van een rechtspersoon moeten alle bestuurders en zaakvoerders natuurlijke personen zijn;
- een groep van landbouwers die aan al de volgende voorwaarden voldoen:
  - de groep heeft rechtspersoonlijkheid;
  - alle leden en vennoten zijn actieve landbouwer.

Artikel 5 bepaalt dat de volgende investeringen in aanmerking komen voor steun voor niet-productieve investeringen:

- investeringen in onroerende goederen;
- investeringen in installaties, machines en uitrusting;
- investeringen in software en sturingsprogramma's

Artikel 6 bepaalt dat de in aanmerking komende investeringen zijn opgenomen in de bijlage, gevoegd aan het besluit.

Artikel 7 bepaalt dat de investeringen enkel in aanmerking kunnen komen voor steun wanneer zij een van de bepaalde doelen heeft.

Artikel 8 bepaalt dat de niet-productieve investeringen enkel in aanmerking komen indien er een technisch verantwoordingsadvies werd opgemaakt, indien de uitvoering van de investeringen gebeurt door private of publieke organisaties die actief zijn rond agrarisch landschaps-en natuurbeheer.

Het derde lid bepaalt de elementen die het technisch verantwoordingsadvies dient te bevatten.

Artikel 9 bepaalt welke investeringen niet in aanmerking komen voor steun voor niet-productieve investeringen.

Artikel 10 regelt het indienen van de steunaanvragen door begunstigden. Een begunstigde kan elke blokperiode ten hoogste één aanvraag indienen.

Er wordt een delegatie verleend aan de bevoegde entiteit om de eerste en laatste dag van elke blokperiode te bepalen.

De nog niet-geïdentificeerde begunstigden moeten zich registreren op het e-loket.

Artikel 11 bepaalt dat de begunstigde in de steunaanvraag moet verklaren voor welke en hoeveel investeringen er steun wordt aangevraagd.

Artikel 12 bepaalt de inhoud van de steunaanvraag.

Artikel 13 regelt de selectieprocedure.

Per blokperiode worden aan alle investeringen waarvoor steun aangevraagd is volgende selectiecriteria toegepast:

- biodiversiteit, habitatbescherming en landschappelijke ontwikkeling- en integratie;
- waterkwaliteit- en kwantiteit;

- bodemkwaliteit;

Per blokperiode worden alle investeringen waarvoor steun aangevraagd is gerangschikt van hoog naar laag.

Er wordt een delegatie verleend aan de bevoegde entiteit om de scores en de rangschikking vast te stellen.

Artikel 14 bepaalt dat de bevoegde entiteit de investeringen selecteert die in aanmerking komen voor steun voor niet-productieve investeringen.

Artikel 15 bepaalt dat de begunstigde voor elke geselecteerde investering een bewijs van uitvoering moet opladen ten laatste op de vijftiende dag van de derde maand na de blokperiode waarin de steunaanvraag ingediend werd. Zo niet, vervalt de steunaanvraag van rechtswege.

Artikel 16 regelt het indienen van de betalingsaanvraag en bepaalt de inhoud van de betalingsaanvraag.

Artikel 17 bepaalt dat op het moment van indiening van de betalingsaanvraag aan al de volgende voorwaarden voldaan moet zijn:

- de investering werd gerealiseerd conform de voorwaarden van de omgevingsvergunning, indien de investering dat vereist;
- de investering werd gerealiseerd conform de voorwaarden van het technisch verantwoordingsadvies, indien de investering dat vereist;
- onroerende investeringen werden gerealiseerd op een landbouwexploitatie in het Vlaamse Gewest;
- de realisatie van roerende investeringen komt ten goede aan een landbouwexploitatie in het Vlaamse Gewest;
- de uitvoering van de investering ging ten vroegste van start op de dag na de laatste dag van de blokperiode waarin de steunaanvraag ingediend werd;
- de percelen waarop of waarlangs de investeringen plaatsvinden zijn geregistreerd in het Geïntegreerd Beheer- en Controlesysteem (GBCS) of het betreft aanplantingen op en rond de bedrijfszetel afhankelijk van het type investeringen
- de investering is operationeel en in gebruik genomen
- de investering moet gerealiseerd zijn overeenkomstig de technische en bijkomende voorwaarden zoals op moment van de aanvraag bepaald werd in de beschrijving op e-loket;
- de begunstigde voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4..

Artikel 18 bepaalt dat de steunintensiteit afhankelijk is van de mate waarin de investering opbrengst verhogend of kostenbesparend is. Er zijn 3 mogelijke steunintensiteiten: 100%, 75% en 50%.

Artikel 19 bepaalt dat de totale omvang van de subsidiabele investeringen per investeringsniveau minstens 250 euro bedraagt.

Artikel 20 bepaalt dat de steun wordt uitbetaald in één schijf.

Artikel 21 bevat de Vlaamse en de Europese communicatieverplichtingen die begunstigden moeten naleven.

Artikel 22 bevat de bijkomende voorwaarden waaraan begunstigden moeten voldoen na uitbetaling van de steun voor niet-productieve investeringen.

Artikel 23 bepaalt dat de bevoegde entiteit verantwoordelijk is voor de volgende controles:

- de administratieve controles, met inbegrip van controles op het terrein in het kader van die administratieve controles die voor elk dossier kunnen plaatsvinden;
- de controles ter plaatse die plaatsvinden op basis van een steekproef;
- de controles achteraf die plaatsvinden op basis van een steekproef.

Artikel 24 regelt de controles ter plaatse en de controles achteraf.

Artikel 25 bepaalt dat de begunstigden de bewijsstukken minimaal 10 jaar moeten bewaren.

Artikel 26 bepaalt dat de bevoegde entiteit op elk ogenblik bijkomende stukken of informatie kan opvragen.

Artikel 27 bepaalt dat de bevoegde entiteit instaat voor het bepalen en opleggen van administratieve sancties. Er wordt bepaald in welke gevallen sancties kunnen opgelegd worden en welke sancties opgelegd kunnen worden.

Artikel 28 bepaalt dat de bevoegde entiteit de betalingsaanvraag onderzoekt en de subsidiabele bedragen bepaalt.

Artikel 29 bepaalt dat de bevoegde entiteit eveneens de administratieve sancties, vermeld in artikel 56 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, kan opleggen.

Artikel 30 regelt de bezwaarprocedure.

Artikel 31 bevat de volgende bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens:

- de bevoegde entiteit is de verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming;
- de categorieën betrokkenen van wie persoonsgegevens verwerkt kunnen worden, zijn:
  - de begunstigden;
  - de personen die de begunstigden kunnen vertegenwoordigen op het e-loket van de bevoegde entiteit.
- de categorieën van persoonsgegevens die verwerkt kunnen worden, zijn:
  - identificatiegegevens
  - financiële gegevens
- de gegevens worden verwerkt op basis van de rechtvaardigingsgrond, vermeld in artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming, namelijk 'noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang'.
- het doel voor de gegevensverwerking is het verlenen van subsidies en alle activiteiten die daarmee verband houden.

Artikel 32 sluit dubbele subsidiëring en cumul uit.

Artikel 33 bepaalt welke Europese regelgeving van toepassing is.

Artikel 34 regelt de wijze van uitwisseling van berichten te bepalen. Onder uitwisseling van berichten wordt verstaan: alle mogelijke informatie bezorgen waaronder aanvragen indienen, beroepen indienen, beslissingen bezorgen enz.

Artikel 35 heft het besluit van de Vlaamse regering van 2 oktober 2015 betreffende steun aan niet-productieve investeringen en aan de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven op.

Artikel 36 heft het ministerieel besluit van 11 juni 2021 tot uitvoering van artikel 4 en 9 van het besluit van de Vlaamse regering van 2 oktober 2015 betreffende steun aan niet-productieve investeringen en aan de ontwikkeling van kleine landbouwbedrijven op.

Artikel 37 bevat een overgangsbepaling.

Artikel 38 bevat de datum van inwerkingtreding.

Artikel 39 bevat de uitvoeringsbepaling.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Deze subsidiemaatregel is volledig geïntegreerd binnen het Vlaams strategisch plan opgemaakt naar aanleiding van Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) 2023-2027.

Voor de maatregel steun voor niet-productieve investeringen is in totaal 32 213 000 euro budget voorzien voor de periode 2023-2027. Betalingen moeten volgens de Europese regelgeving gebeuren binnen de N+2, dus ten laatste op 31 december 2029. Van dit totale budget zijn 9 888 888 euro Europese modulatiemiddelen afkomstig van de eerste Pijler van het GLB. Uitbetalingen hiermee gebeuren dan 100% met Europese middelen. Het overige budget van 22 324 112 euro wordt deels Europees (43%) en deels van de Vlaamse begroting betaald (57%). Het Vlaamse budget nodig voor deze maatregel bedraagt aldus 12 724 744 euro. Dit budget moet komen van de reguliere VLIF-middelen.

Sinds 2015 hanteert het VLIF een selectiemechanisme zodat het VLIF budgettair beheersbaar blijft binnen de beschikbare Europese en Vlaamse middelen.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 5 december 2022 gaat als bijlage 2.

Het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting van (datum) gaat als bijlage 3.

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4. VERDER TRAJECT

Het bijgaande voorontwerp van besluit zal na principiële goedkeuring voor advies voorgelegd worden aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens en aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit betreffende steun voor niet-productieve investeringen voor milieu-en klimaatdoelen.
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit:
  - de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten om over voornoemd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de gegevensbeschermingsautoriteit in te winnen met het verzoek het advies om reden van hoogdringendheid mee te delen binnen een termijn van 15 dagen;
  - het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS